

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในวรรณกรรมหนังตะลุง ผลการวิจัยพบว่าหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมหนังตะลุง มี 18 ประการ คือ 1. พระวัตตตรัย 2. ไตรสิกขา 3. นิพพาน 4. ขันดิโสรจะ 5. หริโอดตปปะ 6. การณ 7. อัปปมาทะ 8. สัจจะ 9. ความกตัญญูกตเวที 10. เบญจศีล 11. อคุตมูล 12. โลกรรรม 13. ไตรลักษณ์ 14. ปฏิจสมุปบาท 15. อริยสัจจ์ 16. สังคหวัตถุ 17. ญาราวาสธรรม 18. พรมนวิหาร หลักธรรมที่ปรากฏนี้ส่วนใหญ่มีลักษณะ สอดคล้องกับหลักธรรมที่เป็นพุทธธรรม หลักธรรมที่มีลักษณะแตกต่างออกไป มี 2 ประการ คือ พระวัตตตรัย ซึ่งมีลักษณะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สามารถลดบันดาลสิ่งที่พึงประสงนาได้ และ การรุมซึ่งมีลักษณะเป็นกรรมเก่าที่มีอิทธิพลเหนือนุษย์

Abstract

The purpose of this study is to analyse the principles of Buddhism that appear in some shadow puppet dramas.

The result of the study shows that there are 18 of these principles taught. They are as follows : (1) Ratanattya (2) Sikkhattaya (3) Nibbana (4) Khanti Soracca (5) Hiri Ottappa (6) Kamma (7) Appamada (8) Sacca (9) Katannukata-vedi (10) Pancasila (11) Akusalama (12) Lokadhamma (13) Tilakkana (14) paticcasamuppada (15) Ariyasacca (16) Sangahavatthu (17) Gharavasa Dhamma (18) Brahmavihara

Most of these principles still have the same meaning as the original ones (Buddhadhamma). Only the two of them are somewhat changed. Ratanattya is considered to be sacred and magical. Kamma is the belief that whatever is experienced is due to the past action.

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยชั้นนำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ
หลายท่าน

ขอขอบคุณ อาจารย์พ่วง บุญวรัตน์ อาจารย์ปกรณ์ ไชยรัตน์ คุณจิว ทิพย์วารี
คุณแพลก มนตรี คุณถวิล กำเนิดผล ที่กรุณาอนุบทหนังตะลุงทุกเรื่องที่เขียนให้แก่ผู้
วิจัย ทั้งยังช่วยตรวจสอบข้อมูล ให้ความรู้เพิ่มเติม ด้วยความเมตตาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ หนังบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ หนังจิน ธรรมโนนชณ์ หนังนครินทร์
ชาทอง หนังเสริมศิลป์ ศ.กัน ทองหล่อ อาจารย์ลิม ฉันทอุไร อาจารย์สันกิ บุญฤทธิ์
อาจารย์สิภา สมเข้าใหญ่ และ คุณโภนด ทองหล่อ ที่กรุณาช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูล

ขอขอบคุณ อาจารย์สุชน อ่องคงา ที่กรุณาพิมพ์งานชิ้นนี้ ด้วยความรักและเอาใจใส่
เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคุณยิวจัยและบริการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ ที่ให้ทุนสนับสนุนการ
วิจัยนี้

ขอขอบคุณ เจ้าของความรู้ ความคิด ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ทุกท่าน ความรู้ความคิด
ของท่านเป็นพื้นฐานให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ความคิด และมีโอกาสสะสม วิเคราะห์ สร้างสรรค์
และสืบต่อความรู้ความคิดนี้

เกษตร ขนาดแก้ว